

Metodologia obliczania zagregowanego wskaźnika ryzyka i zwrotu dla produktu OIPE oraz Informacje na temat scenariuszy wyników

1. Informacje ogólne

- 1.1. Finax, o.c.p., a.s., z siedzibą pod adresem Bajkalská 19/B, Bratislava – Ružinov 821 01, ID No.: 51 306 727, zarejestrowana w Rejestrze Handlowym Sądu Okręgowego Bratislava I, sekcja Sa, nr akt 6713/B (zwana dalej "Finax") niniejszym informuje oszczędzających OIPE (w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 z dnia 20.12.2019 r. Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego, zwanego dalej "Rozporządzeniem OIPE") o metodologii obliczania zagregowanego wskaźnika ryzyka i zwrotu produktu OIPE oraz o scenariuszach wyników w dokumencie OIPE KID.

2. Sumaryczny wskaźnik ryzyka

- 2.1. Skumulowany Wskaźnik Ryzyka i Zwrotu Produktu OIPE określa relację pomiędzy ryzykiem a zwrotem strategii inwestycyjnej w danym produkcie OIPE.
- 2.2. Sumaryczny Wskaźnik Ryzyka wyrażony jest w skali od 1 do 4, gdzie wartość 1 oznacza, że majątek oszczędzającego w ramach OIPE może podlegać mniejszym wahaniom w trakcie fazy oszczędzania i oszczędzający w ramach OIPE z większym prawdopodobieństwem otrzyma niższy dochód emerytalny, a wartość 4 oznacza większe wahania wartości oszczędności w trakcie fazy oszczędzania i większe prawdopodobieństwo otrzymania wyższej kwoty oszczędności na koniec fazy oszczędzania, a tym samym wyższego dochodu emerytalnego.
- 2.3. Opcje (strategie) inwestycyjne OIPE mają na celu maksymalizację zysków przy danym poziomie ryzyka.
- 2.4. Zarówno sumaryczny wskaźnik ryzyka, jak i wskaźniki cząstkowe ryzyka są obliczane zgodnie z przepisami rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/473 z dnia 18 grudnia 2020 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1238 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających wymogi w zakresie dokumentów informacyjnych, koszty i opłaty uwzględnione w pułapie cenowym oraz techniki ograniczania ryzyka dla ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego (zwanego dalej "RTS"). Do ich obliczenia wykorzystano model stochastyczny zbudowany przez ekspertów emerytalnych i naukowców ze środowiska akademickiego, twórców portalu Oranžová obálka® (www.oranzovaobalka.sk).
- 2.5. Sumaryczny wskaźnik ryzyka (SRI) dla strategii inwestycyjnych produktów OIPE¹ przedstawiono w poniższej tabeli.

Okres oszczędzania / Strategia	Wynikowy sumaryczny wskaźnik ryzyka (SRI)
100 - 60	4
80 - 60	3

- 2.6. Sumaryczny wskaźnik ryzyka (SRI) zmienia się wraz z oczekiwaną długością horyzontu oszczędzania, przy czym SRI maleje wraz ze wzrostem długości horyzontu oszczędzania w obu strategiach. Jednak w celu porównania ze sobą produktów OIPE brana jest pod uwagę wartość o najwyższej wartości, która jest również prezentowana jako sumaryczny wskaźnik ryzyka (SRI).
- 2.7. Należy pamiętać, że zagregowany wskaźnik ryzyka produktu OIPE różni się i nie jest porównywalny z zagregowanym wskaźnikiem ryzyka produktów (np. funduszy, produktów strukturyzowanych) objętych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących strukturyzowanych detalicznych produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP).
- 2.8. Wskaźnik sumarycznego ryzyka produktu OIPE składa się z 2 podwskaźników ryzyka:
- A. bezpieczeństwo,
 - B. ryzykowność.

¹ Podstawowy OIPE wykorzystuje Strategię 100-60, a Alternatywny OIPE – Konserwatywny wykorzystuje Strategię 80-60.

A. Bezpieczeństwo produktu

- 2.9. Wskaźnik bezpieczeństwa produktu OIPE mierzy prawdopodobieństwo (częstotliwość występowania w punktach procentowych), że oszczędzający zaoszczędzi mniej niż skorygowana o inflację kwota składek na koniec okresu oszczędzania. Innymi słowy, bezpieczeństwo produktu określa, w ilu przypadkach oszczędzający może oczekiwać, że na koniec okresu oszczędzania jego oszczędności będą miały siłę nabywczą niższą niż suma wszystkich jego składek. Bezpieczniejszy produkt to taki, w którym prawdopodobieństwo to jest możliwie najniższe. Poziom bezpieczeństwa produktu w skali od 1 (najbezpieczniejszy produkt) do 4 (najmniej bezpieczny produkt) jest określony przez wymóg prawny w następujący sposób:

Kategoria ryzyka	Długość horyzontu oszczędzania			
	40 lat	30 lat	20 lat	10 lat
1	do 13,75 %	do 17 %	do 27 %	do 36 %
2	do 16,55 %	do 19,75 %	do 29,25 %	do 43,25 %
3	do 19,35 %	do 22,55 %	do 31,55 %	do 50,55 %
4	powyżej 19,4 %	powyżej 22,6 %	powyżej 31,6 %	powyżej 50,6 %

Źródło: Załącznik III do RTS

- 2.10. W oparciu o modelowanie stochastyczne, oferowany produkt OIPE ma następujące prawdopodobieństwo nieoszczędzenia kwoty równej składkom skorygowanym o inflację i odpowiedni profil ryzyka:

Okres oszczędzania / Strategia	10	20	30	40	10	20	30	40	Profil ryzyka
100 – 60	16,01 %	10,39 %	5,24 %	2,54 %	1	1	1	1	1
80 – 60	16,08 %	10,03 %	4,90 %	2,24 %	1	1	1	1	1

- 2.11. Dla każdej strategii inwestycyjnej obliczane jest prawdopodobieństwo, że na koniec określonej liczby lat oszczędzania zaoszczędzona kwota będzie mniejsza niż kwota składek skorygowana o inflację. Dla pierwszej strategii inwestycyjnej "100-60" prawdopodobieństwo to wynosi 16,01% dla 10-letniego horyzontu oszczędzania. Oznacza to, że w około 16,01 % przypadków oszczędzający może oczekiwać, że po 10 latach oszczędzania zaoszczędzi mniej niż kwota jego składek skorygowana o inflację. W przypadku 40-letniego horyzontu oszczędzania prawdopodobieństwo to wynosi 2,54%. Oznacza to, że oszczędzający może oczekiwać, że w niemal 98% przypadków siła nabywczą oszczędności będzie wyższa niż wkładów.
- 2.12. Obie strategie inwestycyjne OIPE osiągają najniższy profil ryzyka pod względem bezpieczeństwa.

B. Ryzykowność produktu

- 2.13. Drugim wskaźnikiem jest ryzykowność produktu OIPE pod względem średniej kwoty oczekiwanej straty, jakiej może oczekiwać oszczędzający w ramach OIPE, jeśli jego oszczędności spadną co najmniej poniżej stopy składki skorygowanej o inflację. Wskaźnik ryzyka produktu OIPE jest wyrażony jako procent oczekiwanego spadku w stosunku do sumy składek skorygowanych o inflację. Oczekiwany spadek jest określany na podstawie obserwacji (symulacji), w których składki skorygowane o inflację są wyższe niż oczekiwana wartość zgromadzonych aktywów na koniec okresu oszczędzania oraz

średnich strat z tych obserwacji (symulacji). Poziom ryzyka produktu w skali od 1 (produkt najmniej ryzykowny) do 4 (produkt najbardziej ryzykowny) jest określony przez wymóg prawny w następujący sposób:

Kategoria ryzyka	Długość horyzontu oszczędzania			
	40 lat	30 lat	20 lat	10 lat
1	do -20 %	do -17 %	do -13 %	do -8 %
2	do -23 %	do -20,25 %	do -16,5 %	do -11,25 %
3	do -26,25 %	do -23,55 %	do -20,1 %	do -14,55 %
4	powyżej -26,5 %	powyżej -23,6 %	powyżej -20,1 %	powyżej -14,6 %

Źródło: Załącznik III do RTS

- 2.14. W oparciu o modelowanie stochastyczne, oferowany produkt OIPE charakteryzuje się następującą ryzykownością i odpowiadającym jej profilem ryzyka:

Okres oszczędzania / strategia	10	20	30	40	10	20	30	40	Profil ryzyka
100 – 60	-16,16 %	-17,56 %	-19,55 %	-16,69 %	4	3	2	1	4
80 – 60	-14,51 %	-15,87 %	-16,90 %	-16,31 %	3	2	1	1	3

- 2.15. Strategia inwestycyjna "100-60" należy do kategorii ryzyka 4, a strategia inwestycyjna "80-60" należy do poziomu ryzyka 3.
- 2.16. Oszczędzający, który wybierze strategię inwestycyjną "100-60", może spodziewać się oczekiwanej straty w wysokości od 16,16% (w przypadku 10-letniego horyzontu oszczędzania) do 19,69% w przypadku 40-letniego horyzontu oszczędzania, jeśli dojdzie do sytuacji, w której jego oszczędności będą niższe niż skorygowane o inflację składki. W przypadku strategii inwestycyjnej "80-60" oczekiwana strata wynosi od 14,51% dla 10-letniego horyzontu oszczędzania do 16,31% dla 40-letniego horyzontu oszczędzania.

C. Stopy zwrotu z produktu

- 2.17. Zwrot z produktu OIPE jest kluczowym wskaźnikiem pod względem oczekiwanej kwoty oszczędności i kwoty emerytury naliczanej z produktu OIPE.
- 2.18. Wskaźnik zwrotu z produktu OIPE odzwierciedla stosunek zaoszczędzonej kwoty do skorygowanych o inflację składek na poziomie 50. percentyla (mediany).
- 2.19. Poziom wydajności produktu w skali od 1 (najmniej rentowny produkt) do 4 (najbardziej rentowny produkt) jest określany przez wymóg prawny w następujący sposób:

Wydajność / kategoria	Długość horyzontu oszczędzania			
	40 lat	30 lat	20 lat	10 lat
1	do 1,7 %	do 1,3 %	do 1,08 %	do 0,93 %
2	do 2,03 %	do 1,45 %	do 1,165 %	do 0,985 %
3	do 2,36 %	do 1,615 %	do 1,255 %	do 1,045 %
4	powyżej 2,365 %	powyżej 1,615 %	powyżej 1,26 %	powyżej 1,05 %

Źródło: Załącznik III do RTS

2.20. W oparciu o modelowanie stochastyczne, oferowany produkt OIPE ma następujący zwrot i odpowiadający mu profil zwrotu:

Okres oszczędzania / strategia	10	20	30	40	10	20	30	40	Profil zwrotu
100 – 60	1,325 %	1,902 %	2,786 %	4,199 %	4	4	4	4	4
80 – 60	1,286 %	1,755 %	2,443 %	3,484 %	4	4	4	4	4

2.21. Obie strategie inwestycyjne oferują najwyższe profile zwrotu. Na koniec okresu oszczędzania (w tabeli pierwsze kolumny oznaczone jako 10, 20, 30 i 40) oszczędzający może oczekiwać, że otrzyma średnio od 1,286-krotności (10-letni okres oszczędzania i strategia "80-60") do 4,199-krotności (40-letni okres oszczędzania i strategia "100-60") skorygowanych o inflację składek. Dłuższe horyzonty oszczędzania (ponad 20 lat) oferują znacznie wyższe zyski przy malejącym profilu ryzyka.

3. Informacje na temat scenariuszy wydajności

- 3.1. Dostawcy OIPE stochastycznie określają oczekiwane świadczenia OIPE, biorąc pod uwagę w szczególności poziom znormalizowanej składki, długość fazy oszczędzania, oczekiwane nominalne zwroty z inwestycji zgodnie ze strategią inwestycyjną i strategiczną alokacją inwestycji, roczną stopę inflacji, poziom wydatków.
- 3.2. Przedstawiamy wskaźniki wyjściowe w KID OIPE w następujących scenariuszach, zgodnie z wymogami RTS OIPE:
 - a) W scenariuszu korzystnym (OPTYMISTYCZNYM) wartość wskaźników znajduje się na 85. percentylu rozkładu;
 - b) w przypadku scenariusza najlepszego oszacowania (NEUTRALNY) wartość wskaźników powinna znajdować się na 50. percentylu rozkładu;
 - c) w przypadku najgorszego scenariusza (PESYMISTYCZNY), wartość wskaźników powinna być na poziomie 15 percentyla rozkładu;
 - d) w scenariuszu warunków skrajnych (STRESS) wartość wskaźników powinna być na poziomie 5 percentyla rozkładu.